UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

C. xviii. Q[uod] a[m]bitiosi dissimula[n]t se nolle q[ui]d maxi[m]e appeta[n]t: & q[ui]bus excusatio[n]ibus propositum tegant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70332

Visual Library

pēſationis mod⁹:nulli vnq̄ diſpliant ſapientū.Si diſpenſatiōis ſ.q.vij.vidici.
modū queris/ꝓbabilis quidē eſt/ſi erga diuites erga nobiles:er
ga potentes:& regales aut curiales rigor canonū temperatur.
Nam de moribus vltima fiet mentio:& iſtis lex canonuꝫ neq̄q̄
poſita eſt.Iuſtitie ſiquideꝫ liberi ſunt/& eo ducuntur ſpiritu: vt Ironice loqt.
neceſſe non habeant eſſe ſub lege.Statuat ergo lex q̄d placuit la
tori.Nā iſti ꝑuilegii principalis gaudentes beneficio: quicquid
ambiūt ſibi cōpetere opinant.Epiſcopos ad prima bn̄ficia obli
gant/& de futura ſucceſſione pacifici nōverent.Reſtat ergo vt
triſti pactio repleatur euentu/& illi⁹ quiſq; animet & armetur
in necem/cuius ambit ſucceſſionē.Si enī cedere moretur aduer
ſantur vexant & multipliciter ꝯcutiūt poſſeſſorē.Poſſeſſio nāq;
parit aduerſario actionē in rem.Si vo prelatorū quiſpiā ſue cō= C.de ali.tu.
ditionis memor eis ꝑ vota nō obedierit/amaras illico audit hy mu.cā fac.l.
ſtorias/eo ꝙ indignum & contumelioſum omnino reputant:ſi vna.
turpis & ihoneſta petitio repulſam alicubi patiatur. Interim er
go alarū ſuarū feruntur remigio:nidificant in prouinciis ſingul
Vix quot nidos habeant/vl ipſi ſciunt Diurna ad peragrandas
alicuius orbis plagas eis preparantur hoſpitia: & in tāto nume
ro vix hoſpiciolo vno donatur horridulus comes. Nam ſi quis
hoc fecerit/probate liberalitatis eſt. Vtiq; & in ſignis pruden=
tie/ſi quis tot quocunq; modo conquirit altaria:vt quaſi ritu mē Mēphis idē
phitico quotidianas hoſtias nouis poſſit altaribus immolare. eſt qd egypt⁹.
Nolunt tamen ſacerdotio onerari/aut ſeruire altario qui de al=
tario viuunt:ne vt populus arguit dicam luxurient. Sed perſo
natus quoſdam introduxerūt/quorum iure ad alium onera/ ad
alium referuntur emolumenta/& cum apoſtolus dicat qui non ij.ad Theſſ.iij
laborat non manducet:qui minimum meretur plus percipit:&
in labores alienos ocioſus aut flagitioſus ingreditur. Quis er=
go dicat in hac emenda licentia cum non res ſacra ſit:ſed ꝓpha
na ſymoniam poſſe committi? Huc enim vt vulgo dici ſolet ꝑ
argenteum pontem tranſitur a ſordibus que tranſeuntē vel pō=
te aureo perſequuntur.

❡ Qꝫ ambitioſi diſſimulāt ſe nolle q̄d maxime appetāt: & qb⁹
excuſationibus propoſitum tegant. Cap.XVIII.

SEd ecce ad aliquem iſtorum promouēdum aut cogi=
tur/aut circūuenit eccl'ia vt dicat hoſti domeſtico a=
mice aſcēde ſupi⁹ Stupidi itaq; obſtupeſcūt:nomē di Luce.xiiij.
gnitatiſ abhorrēt: refugiūt on⁹: & vt auidi⁹ ipellātur
more vt dicit arietis:vt forti⁹ feriat recedētis:cū ſuſpiriis gemi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tibus & ſingultibus interrũpẽtibus ſimulatas lachrymas retro-
cedunt. Notũ ſiquidem eſt: quia ſedes hec trahit & cõpellit iui-
tos / & quos notat ambitio repellit. Nitunꝭ ergo rationibus &
auctoritatibꝰ docere quare eos epiſcopari nõ deceat. Non ſum
(inqt) medicus / & ĩ domo mea non eſt panis: nec penes me the
ſauri ſunt / vnde in neceſſitatis articulo noua & vetera indigen-
tibus ꝓferam. Poſſum vtiq; vti excuſatione ꝓphetica qm̃ loqui
Hieremie. j. neſ cio / & quia puer ego ſum: & ſi non etate reuera ſciẽtia & leui
tate morũ. Sordidis veſtibus ab initio indutus ſum / & eas nũq̃
in ſanguine agni / aut veſtibus ſtudui dealbare. Quomodo er-
go ſancta tractabo pollutus / aut (qđ ſacerdotẽ oportet) polluta
mundabo? Nã legem indeſinenter contẽpſi: & ſancta dei incre-
pante ezechiele polluere non ceſſaui. Mea ergo ꝓmotio: popu-
li deiectio eſt. Ruina ſiquidẽ populi ſacerdotes mali. Facti ſunt
enim in laqueũ populi exiſtentes ĩ ſpecula: & quaſi rethe exten
ſum ad inuoluẽdas aĩas. Terret me aggeus parabola myſtica
ſacerdotiĩ periculũ expͥmens: & manifeſte docẽs: quia populus
Age. ij. a ſacerdotũ moribus facilius vitia ꝯhit q̃ ꝟtutes. Interroga (in-
quit) ſacerdotes legẽ & dic eis. Si caro ſancta vel vas ſanctũ ali
cuius veſtimentũ contigerit: ſi ſanctificat eũ eo ꝙ cõtingit. Et
dũ dixiſſent ſacerdotes: quia non ſanctificat / rurſũ dixit ad eos.
Si immũdicia cõtigerit veſtimẽtũ mundi / vtrũ polluat eũ? Et
dixerũt / quia polluit: Tolerabilius eſt ergo me vnũ ꝓpriis con-
ſumi vitiis / q̃ in multos vitiorũ diffundi peſtem. Adhuc ſi pſõa
eſſet vſq;quaq; laudabilis: ſi nõ eſſem curie nexibus illigatꝰ: me
Miche. iij. micheas duriſſime repellit ab aditu non ferens ſyon edificari in
ſanguinibus & hieruſalẽ in iniqtate pͥncipũ ſuorũ Hic aut nulla
eſt: aut compulſa: aut ſimulata electio. Hanc quoq; partẽ protẽ-
ſa diſputatione ꝓſequitur. Poſtremo ſe promoueri non poſſe ſi
ne ſuſpitione ſymoniace prauitatis: cũ ob hoc ius & auctoritatẽ
ſigilli aut cancelli aut ſcrinii emiſſe videaꝭ. Licet alia mente ad
obſequiũ poteſtatis / ſicut preſens teſtatur dies / qua delatuꝫ ho-
norem reſpuit / teſte conſcientia acceſſerit. Affectans vt ꝑ hoc
ſine onere ſortiretur honorẽ. Apoſtolicas quoq; ſanctiões repli
cat & reuoluit: quibus pridẽ ſtatutum eſt: vt a ſacris ordinibꝰ &
omni ꝓmotiõis ſpe arceanꝭ: qui cuiuſlibet ſecularis curie emũt
officia: aut qui viles aut ſeruiles obſecundatiões pͥncipibus pre-
ſtant / aut quorũ electio nõ eſt a clero in eccl'ia & ſine p̄nomina-
tione cuiuſq; mũdane poteſtatꝭ canonice celebrata. Quos ſi ali
ter electi fuerĩt: ſub ꝑiculo anathematis vniuerſalis eccl'ia probi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bet cõſecrari. Vnus p̃ncipum noſtrorũ (nominis ſiquidẽ ime-
mor ſum) in cauſa ſimili egregiũ facinus egiſſe memorat̃ (hẽ-
ricus fuerit an robertus nõ multũ refert) Cũ ambitioſus quidã
monachus ad abbatiã quã preemerat vocaret̃: & ille modeſtiã
ſimulãs vt auidi⁹ peteret̃ onus reſugeret/recuſaret honorẽ: &
ſe palã tante rei fateret̃ indignũ. Plane (inquit) p̃nceps indign⁹
es: quia eã clam data mihi tãta pecunia/ſũmãq; pecunie expreſ
ſit/emiſti. Sed qm̃quidẽ p me non ſtat: quo min⁹ pactio imple-
atur/liberũ me hr̃e/iuſtũ eſt & tu domũ redeas: & qui dign⁹ eſt
deſtitute preficiat̃ eccľie. Sed nũc lõge aliter ſuccedit excuſato-
ri ãbitioſo. Hec enĩ & alia q̃plura mľtiplicat/vt credat̃ nolle qđ
appetit: & tandẽ gratis accipe quod p̃emit. Vñ tanq̃ vir mode
ſtie ſingularis capit̃/trahit̃/& ad cathedrã conclamãtib⁹ turbis
& cõcinẽtibus choris: multitudine preſſus deducit̃. Nec igno-
bilitatẽ ꝓdeſt p̃tendiſſe/carnis aut ſanguinis/eo ꝙ imꝑatori nõ
queritur ſucceſſor: ſed piſcatori: fabri filio/ nõ auguſto. Sciẽtiã
accurata excuſatio ꝑdit/& religioſus eſſe cõuincit̃ ex eo ꝙ inui
tatus aſcendere diuti⁹ recuſauit. Viſus eſt enĩ noluiſſe qui di-
ſtulit. Que vero de canonib⁹ ſibi oppoſuit: habita ratione loci
tẽporis/& ꝑſone ſimili via tẽdẽtiũ ad honores ſocia multitudo
diſpenſat. Si de preſentib⁹ niti neq̃unt/aut p̃teritis/futurũ vati
cinant̃ ꝓfectum. Sic callidus mãgo dũ qui duri⁹ ꝑuehit equum — Mangonum mos.
aut pullũ ꝓbitatis incognite gradariũ ꝓmittit in futurũ/& fra-
ctis greſſibus incedentem mollius: propẽſiori laude in ſtabulũ
incauti mercatoris extrudit.

¶ De his q̃ impudẽtius irruũt ſine diſſimulatiõe ãbitiõis quos
neq; ratio neq; auctoritas rep̃mere põt. Capm̃. XIX.

COnſiſtunt e regione q̃plurimi nequaq̃ diſſimulãtes
ꝓpoſitũ: ſed ambitionis quaſi (vt dici ſolet) inſignia
p̃conãtes. Predictorũ deridẽtignauiã: velut militũ
q̃ militie ſue titulos nõ audeãt ꝓfiteri. Hi licet impu
ri ſint/& nec vitã ſuã velint erigere: nec ſciant inſtruere alienã/
immũdis vt dicit̃ pedibus certatim irrũpũt in ſancta ſanctorũ:
panes dñice ꝓpoſitiõis/& carnes agni imaculati/aſſas igne paſ
ſionis in cruce: nõ modo illotis: ſed pollutis ſi liceat manib⁹ tra-
ctaturi. Hi ſũt q̃ licet p̃mo adito ac ianuis habeant̃ indigni: con
tinuo tñ tendũt ad ſacerdotiũ: feſtinant ad tribunal: & repulſis
ceteris: ſic ſacris altarib⁹ incubãt/vt iã nõ ad formã & exemplũ
prebendũ plebi/ordo ille videat̃ inſtitut⁹: ſʒ eſſe occaſio quedã
in abundantia & ſecuritate viuẽdi. Nec putat̃ officiũ diſtricto